

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. gegužės 29 d. Nr. KA-P-31-21-23
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento
direktorės Romualdos Masiulionienės
2008-06-11 pavedimą Nr. P-31-21

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Ona Butėnaitė (grupės vadovė)
Liucija Kuncevičienė

Auditas pradėtas 2008-06-11
Auditas baigtas 2009-05-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	7
1. Dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto	7
2. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų asignavimų perskirstymo	9
3. Dėl mokinio krepšelio lėšų perskirstymo	10
4. Dėl 2008 metų savivaldybės biudžeto	10
5. Dėl kreditinio įsiskolinimo	11
6. Rekomendacija	12
7. Kiti pastebėjimai	12
Priedai	14

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2008 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus pavedimu², atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Butėnaitė (grupės vadovė) ir vyresnioji valstybinė auditorė Liucija Kuncevičienė.

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų, Privatizavimo fondo lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti (toliau – valstybės lėšų) 2008 metų finansinių ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą bei valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimu jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nepriklausomą nuomonę. Įvertinti valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audituotas subjektas – Varėnos rajono savivaldybė (toliau – savivaldybė), adresas: Vytauto g. 12, 63184 Varėna. Identifikavimo kodas 111104834.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Vidas Mikalauskas, savivaldybės administracijai – direktorius Algis Miškinis. Iki 2008 m. rugsėjo 30 d. Finansų skyriaus vedėja dirbo Vida Šedžiuvienė, nuo 2008 m. spalio 1 d. laikinai Finansų skyriaus vedėjo pareigas ėjo – Vilma Miškinienė. Savivaldybės administracijos buhalterijos vyriausiąja buhaltere dirbo Česė Buividavičienė, Švietimo ir kultūros įstaigų buhalterinės apskaitos tarnybos vyriausiąja buhaltere – Onutė Miliuvienė.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-01-02 įsakymas Nr. V-1 „Dėl 2008 metų valstybinio audito programos“ (su vėlesniais pakeitimais).

² Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus 2008-06-11 pavedimas Nr. P-31-21.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Atliekant valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vertintos savivaldybės 2008 m. finansinės ataskaitos: Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus ataskaita (forma Nr. B-11-metinė)³, Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-13-metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ataskaita (forma Nr. B-14-metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-15-metinė) bei valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumas ir jų naudojimas įstatymų nustatytiems tikslams.

Savivaldybės tarybos sprendimu⁴ 2008 metais specialių tikslinių dotacijų asignavimų valdytojais patvirtinti savivaldybės administracijos direktorius, dviejų skyrių vedėjai ir 26-ių savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovai.

Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu⁵ savivaldybei buvo patvirtinta 29 421,3 tūkst. Lt specialių tikslinių dotacijų, iš jų: 7 430,3 tūkst. Lt – valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, 15 513,0 tūkst. Lt – mokinio krepšeliui finansuoti, 5 891,0 tūkst. Lt – valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti ir 587,0 tūkst. Lt – kitoms programoms finansuoti. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁶ iš Privatizavimo fondo lėšų Savivaldybių švietimo, kultūros, sveikatos apsaugos, socialinės ir kitos paskirties statinių statybos, rekonstravimo, remonto ir materialinio aprūpinimo 2008 metų programai skirta 127,0 tūkst. Lt.

Savivaldybė 2008 metais gavo 29 420,7 tūkst. Lt specialių tikslinių dotacijų, iš jų: 7 430,3 tūkst. Lt – valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, 15 513,0 tūkst. Lt – mokinio krepšeliui, 5 890,4 tūkst. Lt – valstybės investicijų programoje numatytiems projektams ir 587,0 tūkst. Lt – kitoms programoms finansuoti.

Iš Privatizavimo fondo lėšų Savivaldybių švietimo, kultūros, sveikatos apsaugos, socialinės ir kitos paskirties statinių statybos, rekonstravimo, remonto ir materialinio aprūpinimo 2008 metų programai vykdyti savivaldybė gavo ir panaudojo 127,0 tūkst. Lt.

³ Forma Nr. B-11-metinė, 5, 6, 7, 11, 12, 13 skiltys.

⁴ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008-02-12 sprendimas Nr. T-VI-233 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2008 metų biudžeto tvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-04-29 nutarimas Nr. 424 „Dėl 2008 metų Privatizavimo fondo lėšų dalies paskirstymo“ (su vėlesniais pakeitimais), 1 priedas.

Savivaldybė 2008 metais valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti panaudojo 6 167,0 tūkst. Lt. 2008 metais savivaldybės taryba įstatymų nustatyta tvarka perskirstė 1 252,2 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšų, iš jų kitai socialinei paramai finansuoti perskirstė 1 038,1 tūkst. Lt nepanaudotų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti (392,6 tūkst. Lt), socialinei paramai mokiniams (515,2 tūkst. Lt) ir socialinėms paslaugoms teikti (130,3 tūkst. Lt). Savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu⁷, nepanaudotas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 48,8 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšų grąžino į valstybės biudžetą (plačiau – 2 dalyje).

Savivaldybė 2008 metais mokinio krepšeliui finansuoti gavo 15 513,0 tūkst. Lt, panaudojo 15 494,7 tūkst. Lt. Finansų ministerija tarpusavio atsiskaitymų tvarka, kai mokiniai pereina iš valstybės biudžeto finansuojamos mokyklos į savivaldybės finansuojamą mokyklą, pervedė savivaldybei 6,4 tūkst. Lt, iš kitų savivaldybių pagal tarpusavyje suderintas sumas, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą, gavo 14,3 tūkst. Lt, o kitoms savivaldybėms 2008 metais pervedė 30,4 tūkst. Lt. Likusias nepanaudotas 8,6 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšas grąžino į valstybės biudžetą (plačiau – 3 dalyje).

Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti savivaldybė panaudojo 5 890,4 tūkst. Lt, o kitoms programoms finansuoti – 587,0 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšų.

Savivaldybės specialios tikslinės dotacijos lėšų kreditinis įsiskolinimas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 439,1 tūkst. Lt, iš jų: socialinių išmokų (pašalpų) – 314,6 tūkst. Lt, kitų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų – 38,3 tūkst. Lt, mokinio krepšelio lėšų – 2,3 tūkst. Lt; valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti – 83,9 tūkst. Lt (plačiau – 5 dalyje).

Debetinis įsiskolinimas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 1,1 tūkst. Lt valstybinės (perduotos savivaldybei) funkcijos „Darbo rinkos politikos rengimas ir įgyvendinimas“ (už viešuosius darbus).

Savivaldybė 2008 m. gruodžio 31 d. patikėjimo teise valdė, naudojo ir disponavo valstybės turtu, kurio įsigijimo vertė 30 879,6 tūkst. Lt.

Valstybinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁸.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 32 str. 3 d.

⁸ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

– 0,5 proc. specialių tikslinių dotacijų kasinių išlaidų, Privatizavimo fondo lėšų, panaudotų kapitalo investicijoms finansuoti, tai yra 141,3 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis – didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

– 0,5 proc. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto, tai yra 154,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis – didžiausia priimtina klaidų suma, taikoma vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas apskaitoje visais reikšmingais atžvilgiais užregistruotas teisingai.

Be to, buvo vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti audito tikslams pasiekti reikalingų įrodymų, savivaldybėje atliktas veiklos ir organizacinės struktūros, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemos tyrimas, nustatytos svarbiausios audito sritys.

Vertinant vidaus kontrolę buvo susipažinta su vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis, įvertinta aukščiausio lygio vidaus kontrolė ir jos rizika. Atliktos savarankiškos audito procedūros šiose srityse: lėšų kapitalo investicijoms finansuoti, mokinio krepšelio lėšų, socialinių išmokų (pašalpu), kitų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimo. Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, savarankiškos audito procedūros atliktos savivaldybės administracijoje ir savivaldybės biudžetinėse įstaigose: Varėnos rajono Merkinės Vinco Krėvės gimnazijoje, Varėnos rajono Panočių ir Varėnos „Ryto“ vidurinėse mokyklose bei Varėnos rajono Liškiavos pagrindinėje mokykloje.

Vykdam 2008 metų valstybinio audito programą, valstybės kontrolieriaus įsakymu⁹ nustatyta sisteminių tyrimų sritis – valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimas savivaldybėms, jo valdymas, naudojimas, disponavimas ir apskaita. Šioje sisteminių tyrimų srityje buvo atliktos audito procedūros.

Vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹⁰ įvertintas valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų poreikio 2009 metams planavimas teisėtumo požiūriu, vidaus kontrolė ir savivaldybės 2008 metų trijų ketvirčių finansinės ataskaitos (formos Nr. B-11, B-13, B-14 ir B-15).

⁹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-02-22 įsakymas Nr. V-37 „Dėl 2008 metų valstybinio audito programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais), 4.2.5.4 p.

¹⁰ Ten pat, 4.2.1–4.2.3 p.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto

Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto likutis įsigijimo verte pagal 2008 m. sausio 1 d. apskaitos duomenis buvo 28 799,0 tūkst. Lt, iš jų pastatai ir statiniai – 25 135,0 tūkst. Lt.

Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto likutis įsigijimo verte pagal 2008 m. gruodžio 31 d. apskaitos duomenis buvo 30 879,6 tūkst. Lt, iš jų pastatai ir statiniai – 26 958,1 tūkst. Lt.

Savivaldybė 2008 metais apskaitoje užregistravo 2 345,4 tūkst. Lt patikėjimo teise valdomo valstybės turto, iš jų: pastatų ir statinių – 1 823,1 tūkst. Lt (pagal Pripažinimo tinkamais naudoti aktus padidinta melioracijos statinių vertė po rekonstrukcijos), iš apskaitos išregistravo 264,8 tūkst. Lt patikėjimo teise valdomo valstybės turto.

Savivaldybė patikėjimo teise valdomų žemės sklypų neturi.

Savivaldybėje patikėjimo teise valdomo valstybės turto apskaita tvarkoma atskirai nuo savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto apskaitos. Visas 2008 metais savivaldybei perduotas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise valstybės turtas yra užregistruotas apskaitoje.

Audito metu nustatyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹¹ 2000 ir 2005 metais savivaldybei valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise perduotas valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas – 161,2 tūkst. Lt vertės du mokykliniai autobusai *FIAT Ducato* ir *Mercedes-Benz Sprinter 311*. Valstybės turto, perduoto valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, priėmimo ir perdavimo aktus pasirašė ir turtą priėmė Varėnos rajono Merkinės Vinco Krėvės gimnazijos direktorius. Šie mokykliniai autobusai yra užregistruoti Varėnos rajono Merkinės Vinco Krėvės gimnazijos apskaitoje kaip patikėjimo teise valdomas valstybės turtas. Pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą¹², savivaldybės biudžetinės įstaigos nėra priskirtos šiame įstatyme nurodytam valstybės turto patikėtinių sąrašui.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2000-10-04 Nr. 1185 ir 2005-08-25 Nr. 925.

¹² Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (su vėlesniais pakeitimais), 1998-05-12 Nr. VIII-729, 9 str. 2 d. ir 10 str.

Savivaldybė, nesilaikydama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, 2000 ir 2005 metais patikėjimo teise valdomą valstybės turtą – 161,2 tūkst. Lt vertės autobusus perdavė savivaldybės biudžetinei įstaigai valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

Atsižvelgdama į audito metu žodžiu pateiktas auditorių rekomendacijas, savivaldybė ėmėsi priemonių joms įgyvendinti:

– 2008 metais savivaldybė apskaitoje užregistravo iš Respublikinio invalidų kompensacinės technikos centro 2003–2005 metais pagal Valstybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise priėmimo ir perdavimo aktus Varėnos rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui perduotą valstybei nuosavybės teise priklausantį 47,9 tūkst. Lt vertės turtą (ilgalaikis turtas įsigijimo verte – 12,0 tūkst. Lt, likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d. – 0,4 tūkst. Lt ir trumpalaikis turtas – 35,9 tūkst. Lt).

– 2008 metais savivaldybės taryba, remdamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹³, 220,7 tūkst. Lt perduotą savivaldybei valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise valstybės turtą ir dėl savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus reorganizacijos 1 239,8 tūkst. Lt savivaldybės patikėjimo teise valdytą valstybės turtą¹⁴ nusprendė perduoti valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise savivaldybės pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms. Taip buvo pažeistos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo¹⁵ nuostatos, nes savivaldybei pavaldžios biudžetinės įstaigos nėra priskirtos šiame įstatyme nurodytam valstybės turto patikėtinių sąrašui.

Pažymėtina, kad savivaldybės taryba ėmėsi priemonių ir 2008 metais patikslino savo sprendimus¹⁶, kuriais savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas savivaldybės biudžetinėms įstaigoms buvo perduotas valdyti ir naudotis juo patikėjimo teise, ir minėtą 1 460,5 tūkst. Lt vertės turtą biudžetinėms įstaigoms 2008 metais perdavė neatlygintinai naudoti pagal panaudos sutartis.

¹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2008-02-20 Nr. 153, 2008-04-18 Nr. 340, 2008-09-03 Nr. 869, 2008-11-24 Nr. 1246.

¹⁴ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008-04-15 sprendimas Nr. T-VI-312 „Dėl turto perdavimo“.

¹⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (su vėlesniais pakeitimais), 1998-05-12 Nr. VIII-729, 9 str. 2 d. ir 10 str.

¹⁶ Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2008-10-28 Nr. T-VI-453 (su vėlesniais pakeitimais), 2008-10-28 Nr. T-VI-453, 2008-11-25 Nr. T-VI-491, 2008-11-25 Nr. T-VI-494 ir 2008-12-23 Nr. T-VI-511.

2. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų asignavimų perskirstymo

Savivaldybės taryba 2008 metų ketvirtajame ketvirtyje, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu¹⁷, 1 252,2 tūkst. Lt nepanaudotų specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti asignavimų perskirstė:

– 214,1 tūkst. Lt bendroms savivaldybės biudžeto reikmėms (iš jų 146,4 tūkst. Lt skirtų valstybinei funkcijai „Darbo rinkos politikos rengimas ir įgyvendinimas“ atlikti);

– 1 038,1 tūkst. Lt kitai socialinei paramai finansuoti (iš jų skirtų valstybinėms funkcijoms atlikti: „Socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas“ – 392,6 tūkst. Lt, „Socialinė parama mokiniams“ – 515,2 tūkst. Lt, „Socialinės paslaugos“ – 130,3 tūkst. Lt).

Didžiausia kitai socialinei paramai finansuoti lėšų dalis skirta: mokinių maitinimo materialinei bazei pagerinti – 463,9 tūkst. Lt (iš jų – 391,9 tūkst. Lt turtui įsigyti); kitoms socialinėms paslaugoms finansuoti – 212,2 tūkst. Lt; vienkartinei paramai esant sunkiai materialinei padėčiai, nelaimės, gaisro, ligos atveju savivaldybės tarybos nustatyta tvarka – 101,0 tūkst. Lt.

Audito metu nustatyta, kad savivaldybės tarybos sprendimu¹⁸ 2008 metų Varėnos rajono savivaldybės viešųjų darbų programai vykdyti patvirtinta 286,1 tūkst. Lt savivaldybės lėšų, reikalingų darbo užmokesčiui (įskaitant kompensacijas už nepanaudotas atostogas ir 30,98 proc. atskaitymų VSDFV). Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁹ valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai „Darbo rinkos politikos rengimas ir įgyvendinimas“ atlikti skirta 327,2 tūkst. Lt, panaudota 180,7 tūkst. Lt, perskirstyta bendroms savivaldybės biudžeto reikmėms 146,4 tūkst. Lt ir 0,1 tūkst. Lt grąžinta į valstybės biudžetą. Savivaldybės administracijos buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja Č. Buividavičienė 2009 m. gegužės 14 d. raštu „Dėl lėšų gyventojų užimtumui“ informavo, kad Varėnos darbo birža 2008 metais neskyrė visų šiai programai numatytų lėšų.

Pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²⁰ savivaldybei buvo skirta 980,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų paramai nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems

¹⁷ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 3 str.

¹⁸ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2007-11-13 sprendimas Nr. T-VI-141 „Dėl viešųjų darbų konkurso organizavimo tvarkos aprašo bei kompensuojamų kitų su viešųjų darbų atlikimu susijusių išlaidų sąrašo ir viešųjų darbų programos 2008 metams tvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁹ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008-02-12 sprendimas Nr. T-VI-233 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2008 metų biudžeto tvirtinimo“.

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-23 nutarimas Nr. 766 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paramai nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims dėl kuro pabrangimo paskirstymo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojams“.

gyvenantiems asmenims dėl kuro pabrangimo, kurie savivaldybės tarybos sprendimais²¹ buvo skirti: 533,8 tūkst. Lt – paramai nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims dėl kuro pabrangimo, 411,7 tūkst. Lt – socialinei paramai mokiniams, 35,0 tūkst. Lt – socialinių pašalpų ir kompensacijų administravimui.

3. Dėl mokinio krepšelio lėšų perskirstymo

Savivaldybė 2008 metais mokinio krepšeliui finansuoti panaudojo 15 494,7 tūkst. Lt, o savivaldybės tarybos sprendimu²² patvirtino kitoms savivaldybėms perduotinas mokinio krepšelio lėšas 30,4 tūkst. Lt, kuriuos savivaldybės administracija pervedė arba užskaitė pagal Mokinio krepšelio lėšų suderinimo atsiskaitymo aktus, iš jų – 27,0 tūkst. Lt po 2008 m. gruodžio 1 dienos. Pagal Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą²³, lėšos, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą, turi būti pervedamos ne vėliau kaip iki gruodžio 1 dienos.

Savivaldybė, nesilaikydama Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo, pervedė 27,0 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą, po 2008 m. gruodžio 1 dienos.

Finansų ministerija tarpusavio atsiskaitymų tvarka, kai mokiniai pereina iš valstybės biudžeto finansuojamos mokyklos į savivaldybės finansuojamą mokyklą, savivaldybei pervedė 6,4 tūkst. Lt, iš jų – 4,4 tūkst. Lt 2008 m. gruodžio 31 dieną. Savivaldybė iš kitų savivaldybių pagal tarpusavyje suderintas sumas, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą, gavo arba užskaitė pagal Mokinio krepšelio lėšų suderinimo atsiskaitymo aktus 14,3 tūkst. Lt, iš jų – 10,9 tūkst. Lt po 2008 m. gruodžio 1 dienos.

4. Dėl 2008 metų savivaldybės biudžeto

Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai 2008 metais nebuvo patvirtinę savo institucijų programų, asignavimų valdytojų sąmatos buvo sudarytos pagal valstybines funkcijas (nurodant

²¹ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008-02-12 sprendimas Nr. T-VI-233 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2008 metų biudžeto tvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²² Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008-12-23 sprendimas Nr. T-VI-504 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. vasario 12 d. sprendimo Nr. T-VI-233 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2008 metų biudžeto tvirtinimo“ pakeitimo“.

²³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 4 str. 3 d.

valstybinių funkcijų kodus ir pavadinimus). Savivaldybės tarybos sprendimu²⁴ patvirtintame 2008 metų savivaldybės biudžete nurodyta valstybinių funkcijų kodai ir pavadinimai bei asignavimų valdytojai, t. y. asignavimai paskirstyti pagal asignavimų valdytojus, o ne pagal asignavimų valdytojų patvirtintas programas, nors pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo²⁵ nuostatomis, savivaldybių biudžetų asignavimai naudojami Vietos savivaldos įstatymui ir kitiems įstatymams įgyvendinti, vykdant savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų patvirtintas programas, o pagal šio įstatymo 26 straipsnio 4 dalies nuostatomis savivaldybių tarybos, tvirtindamos biudžetus, nurodo bendrą asignavimų sumą ir jų paskirstymą biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Remiantis šiomis nuostatomis, savivaldybės biudžetas turi būti sudarytas ir asignavimai paskirstomi pagal asignavimų valdytojų patvirtintas institucijų programas. Nesant patvirtintų programų, įstaigoms nėra aiškūs jų prioritetiniai tikslai, uždaviniai, kuriuos institucijos turi atlikti, ir rezultatai, kuriuos turimais ištekliais turėtų pasiekti per biudžetinius metus.

Apie tai savivaldybė buvo informuota Valstybės kontrolės 2008 m. lapkričio 10 d. raštu Nr. S-(31-1.10.1)-2050 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“. Savivaldybės meras 2008 m. lapkričio 27 d. raštu Nr. PSD-1880-(3.27) informavo, kad 2009 m. lapkričio mėnesį bus patvirtintas strateginis veiklos planas 2010–2012 metams ir jis bus pagrindas rengiant Varėnos rajono savivaldybės 2010 metų biudžetą pagal programas.

5. Dėl kreditinio įsiskolinimo

Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų „Socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas“ kreditinį įsiskolinimą 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 314,6 tūkst. Lt, iš jų: 94,0 tūkst. Lt – priskaičiuotos gruodžio mėnesio kompensacijos, 218,6 tūkst. Lt – priskaičiuotos socialinės pašalpos ir 2,0 tūkst. Lt – priskaičiuotos šių funkcijų administravimo išlaidos už komunalines paslaugas.

Kitų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų kreditinį įsiskolinimą 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 38,3 tūkst. Lt, tai skolos už gruodžio mėnesį suteiktas paslaugas, iš jų: 4,9 tūkst. Lt – šildymo, 0,7 tūkst. Lt – elektros energijos, 2,2 tūkst. Lt – ryšių, 0,1 tūkst. Lt – vandentiekio ir kanalizacijos, 21,2 tūkst. Lt – transporto išlaikymo, 0,4 tūkst. Lt – kitų paslaugų (už apsaugą) ir 8,8 tūkst. Lt – ilgalaikio materialiojo turto remonto.

Didžiausią kreditinio įsiskolinimo dalį sudaro valstybinės (perduotos savivaldybei) funkcijos „Priešgaisrinių tarnybų organizavimas“ 18,8 tūkst. Lt skola už transporto išlaikymo išlaidas –

²⁴ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008-02-12 sprendimas Nr. T-VI-233 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2008 metų biudžeto tvirtinimo“.

²⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas (su vėlesniais pakeitimais) 1990-07-30 Nr. I-430, 23 str.

gaisrinio automobilio remontą (pagal sutartį su UAB „Iskada“ numatyta atsiskaityti per dvejus metus) ir valstybinės (perduotos savivaldybei) funkcijos „Civilinės saugos organizavimas“ 8,8 tūkst. Lt skola už ilgalaikio materialiojo turto remontą – gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos montavimą ir priežiūrą (vykdant sutartį su VšĮ „Teleradijo kompanija Hansa“ šios sistemos montavimo darbus turėjo atlikti ir už juos sumokėti iki 2009 m. sausio 23 d., tačiau savivaldybės atstovai atliktus darbus priėmė 2008 m. gruodžio 23 d.).

Savivaldybės taryba sprendimu²⁶ sumažino valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai „Civilinės saugos organizavimas“ atlikti skirtus asignavimus 5,6 tūkst. Lt.

Pažymėtina, kad 2009 m. sausio mėnesį dalį kreditinio išsiskolinimo savivaldybė padengė.

Mokinio krepšelio lėšų kreditinis išsiskolinimas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 2,3 tūkst. Lt, tai savivaldybės biudžetinės įstaigos Varėnos švietimo centro skola už socialinio draudimo įmokas, nors ši įstaiga 2008 m. gruodžio mėnesį savivaldybės administracijos Finansų skyriui grąžino 2,4 tūkst. Lt nepanaudotų mokinio krepšelio lėšų. Kreditinis išsiskolinimas padengtas 2009 m. sausio mėnesį.

Specialios tikslinės dotacijos valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti kreditinis išsiskolinimas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 83,9 tūkst. Lt. Tai investicijų projektas „Viešosios įstaigos Varėnos ligoninės, Varėnoje, M. K. Čiurlionio g. 16, operacinės rekonstravimas“. Išsiskolinimas padengtas 2009 metais, gavus šiam projektui lėšų iš 2009 metų valstybės investicijų programos.

6. Rekomendacija

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, rekomenduojame savivaldybei patikėjimo teise perduotą valstybės turtą užregistruoti apskaitoje ir pavaldžiai biudžetinei įstaigai – Varėnos rajono Merkinės Vinco Krėvės gimnazijai turtą perduoti neatlygintinai naudotis pagal panaudos sutartis (ataskaitos 1 dalis).

7. Kiti pastebėjimai

Savivaldybė audito metu nustatytas kitas klaidas ir neatitikimus ištaisė bei daugelį teiktų rekomendacijų įgyvendino. Neįgyvendintos rekomendacijos pateiktos rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 1 priedą).

Apie atliktas audito procedūras savivaldybės biudžetinės įstaigos – Varėnos rajono Merkinės Vinco Krėvės gimnazija, Varėnos rajono Panočių ir Varėnos „Ryto“ vidurinės mokyklos bei

²⁶ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008-12-23 sprendimas Nr. T-VI-504 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. vasario 12 d. sprendimo Nr. T-VI-233 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2008 metų biudžeto tvirtinimo“ pakeitimo“.

Varėnos rajono Liškiavos pagrindinė mokykla atitinkamai informuotos Valstybės kontrolės 2009 m. gegužės 8 d. raštais: Nr. S-(31-1.11)-923, Nr. S-(31-1.11)-926, Nr. S-(31-1.11)-924 ir Nr. S-(31-1.11)-925.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Butėnaitė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Varėnos rajono savivaldybėje
atlikto finansinio (teisėtumo) audito
rezultatų“ 1 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Savivaldybės biudžetą sudaryti pagal programas, o asignavimus paskirstyti asignavimų valdytojams programoms vykdyti.	Varėnos rajono savivaldybei	Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. T-VI-569 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės strateginių veiklos planų rengimo ir įgyvendinimo priežiūros tvarkos aprašo tvirtinimo“ buvo patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės strateginių veiklos planų rengimo ir įgyvendinimo priežiūros tvarkos aprašas. Remiantis šiuo aprašu ir Savivaldybės ilgalaikiu plėtros planu bus rengiamas Varėnos rajono savivaldybės trejų metų strateginis veiklos planas, kuriame bus numatyti savivaldybės trejų metų strateginiai veiklos tikslai, uždaviniai ir įvardijamos bei išdėstomos prioriteto tvarka jiems įgyvendinti reikalingos programos, kurios 2009 metų lapkričio mėn. bus tvirtinamos Savivaldybės taryboje. Varėnos rajono savivaldybės tarybos patvirtintas strateginis veiklos planas 2010-2012 metams bus pagrindas rengiant Varėnos rajono savivaldybės 2010 metų biudžetą pagal programas.	Rekomendacija bus įgyvendinta Savivaldybės tarybos posėdyje iki 2010 m. kovo 1 d. tvirtinant Varėnos rajono savivaldybės 2010 metų biudžetą
2.	Savivaldybei patikėjimo teise perduotą valstybės turtą užregistruoti apskaitoje ir pavaldžiai biudžetinei įstaigai – Varėnos rajono Merkinės Vinco Krėvės gimnazijai perduoti neatlygintinai naudotis pagal panaudos sutartis.	Varėnos rajono savivaldybei	Valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas bus grąžintas į Savivaldybės administracijos apskaitą ir perduotas Merkinės Vinco Krėvės gimnazijai perduoti neatlygintinai naudotis pagal panaudos sutartis.	Rekomendacija bus įgyvendinta iki 2009 m. liepos 10 d.
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais				

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
terminais: (Pareigų pavadinimas) (Vardas ir pavardė) (Kontaktinė informacija)				